

Allmän studieplan för doktorsexamen i Genusvetenskap

Studieplanen är fastställd av humanistiska fakultetsnämnden vid Göteborgs universitet den 12 november månad 2007 (ändrad den 29 augusti 2011). Studieplanen kompletteras med följande dokument, tillgängliga på humanistiska fakultetens hemsida (<http://hum.gu.se/utbildning/forskarniva>).

- Anvisningar gällande forskarutbildning vid humanistiska fakulteten
- Anvisningar för utformning av doktorsavhandlingar
- Information om disputation vid humanistiska fakulteten

Utbildningens mål

1. 1 Allmänna nationella mål

Enligt examensordningen för doktorsexamen i Högskoleförordningen Bilaga 2, är målen för doktorsexamen följande:

Kunskap och förståelse

För doktorsexamen skall doktoranden

- visa brett kunnande inom och en systematisk förståelse av forskningsområdet samt djup och aktuell specialistkunskap inom en avgränsad del av forskningsområdet, och
- visa förtrogenhet med vetenskaplig metodik i allmänhet och med det specifika forskningsområdets metoder i synnerhet

Färdighet och förmåga

För doktorsexamen skall doktoranden

- visa förmåga till vetenskaplig analys och syntes samt till självständig kritisk granskning och bedömning av nya och komplexa företeelser, frågeställningar och situationer,
- visa förmåga att kritiskt, självständigt, kreativt och med vetenskaplig noggrannhet identifiera och formulera frågeställningar samt att planera och med adekvata metoder bedriva forskning och andra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar och att granska och värdera sådant arbete,
- med en avhandling visa sin förmåga att genom egen forskning lämna ett väsentligt bidrag till kunskapsutvecklingen,
- visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt med auktoritet presentera och diskutera forskning och forskningsresultat i dialog med det vetenskapliga samhället och samhället i övrigt,
- visa förmåga att identifiera behov av ytterligare kunskap, och
- visa förutsättningar för att inom såväl forskning och utbildning som i andra kvalificerade professionella sammanhang bidra till samhällets utveckling och att stödja andras lärande.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För doktorsexamen skall doktoranden

- visa intellektuell självständighet och vetenskaplig redlighet samt förmåga att göra forskningsetiska bedömningar, och

visa fördjupad insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används.

1.2 Lokala mål vid Göteborgs universitet

Utbildningens mål är att utveckla sådana kunskaper och färdigheter som fordras för att självständigt kunna bedriva forskning inom Genusvetenskap samt att bidra till kunskapsutvecklingen inom ämnet genom framställandet av en vetenskaplig avhandling.

Utbildning på forskarnivå skall utveckla doktorandens kommunikativa och pedagogiska färdigheter vad gäller att uttrycka sig väl i tal och skrift såväl inom som utanför akademiska sammanhang. Doktoranden skall även ha tillägnat sig kunskap om planering, ledning och genomförande av forskningsprojekt.

Utbildning på forskarnivå skall även ge möjlighet till internationella kontakter t.ex. i form av medverkan vid forskningskonferenser och/eller vistelse vid utländskt lärosäte.

1.3 Ämnesspecifika mål

Vad gäller utbildning på forskarnivå för avläggande av doktorsexamen i Genusvetenskap vid Göteborgs universitet innebär detta mer specifikt:

Doktoranden ska utveckla en fördjupad förståelse av och ett fördjupat kunnande inom genusvetenskapen som ämnesöverskridande forskningsområde. Doktoranden ska också ha tillägnat sig förmågan att kritiskt reflektera över den egna verksamheten, forskning inom andra vetenskapsområden och forskningens roll i samhället.

Efter fullgjord utbildning ska doktoranden ha förmåga att verka som forskare och akademisk lärare inom Genusvetenskap men även inom yrken som inbegriper avancerat utrednings-, berednings- och analysarbete inom offentlig eller privat verksamhet.

Behörighetsvillkor och förkunskapskrav

För att antas till utbildningen krävs att den sökande uppfyller kriterier för grundläggande och särskild behörighet i enlighet med vad som anges i Högskoleförordningen, 7 kapitel.

2.1 Grundläggande behörighet

Grundläggande behörighet har, enligt Högskoleförordningen 7 kapitel § 39, den som har

1. avlagt en examen på avancerad nivå, eller
2. fullgjort kursfordringar om minst 240 högskolepoäng, varav minst 60 högskolepoäng på avancerad nivå, eller
3. på något annat sätt inom eller utom landet förvärvat i huvudsak motsvarande kunskaper.

Sökande som före 1 juli 2007 uppfyller kraven på grundläggande behörighet för tillträde till forskarutbildning har enligt övergångsbestämmelse i Högskoleförordningen denna grundläggande behörighet för tillträde till utbildning på forskarnivå, dock som längst till utgången av 2015.

2.2 Särskild behörighet

1. Minst 30 högskolepoäng i genusvetenskap på avancerad nivå, av vilka minst 15 högskolepoäng utgörs av ett självständigt arbete eller motsvarande kunskaper, vilka kan ha förvärvats genom studier i näraliggande ämnen inom eller utom landet.

2. Sådana kunskaper i svenska och engelska som krävs för att tillgodogöra sig obligatoriska kursmoment samt aktivt delta i seminarier och liknande.

En sökande som före 27 september 2007 uppfyller kraven på särskild behörighet i Genusvetenskap enligt senast gällande äldre studieplan kan efter prövning av institutionen bedömas ha särskild behörighet enligt denna studieplan för tillträde till utbildning på forskarnivå i Genusvetenskap, dock som längst till utgången av 2015.

Antagning och urval

Antagning till utbildning på forskarnivå i Genusvetenskap sker normalt i samband med fakultetens utlysning av bidragsrum. För antagning fordras att finansieringen av forskarstudierna är ordnad och godkänd av humanistiska fakultetsnämnden.

Urval bland sökande skall enligt Högskoleförordningens 7 kapitel ske med hänsyn till deras förmåga att tillgodogöra sig utbildningen. Som grund för detta urval krävs att den sökande bifogar följande:

1. uppsatser och examensarbeten i genusvetenskap och därutöver ev. arbeten med genusvetenskaplig inriktning, vilka bedöms enligt följande kvalitetskriterier:

- a. Förmåga att utforma en genusvetenskapligt relevant frågeställning
- b. Förmåga att strukturera och genomföra en genusvetenskaplig undersökning
- c. Teori- och metodanvändning samt metodologisk medvetenhet
- d. Analytisk förmåga och reflexivitet betr. det egna arbetet
- e. Självständighet och originalitet
- f. Förmåga att kommunicera i skrift

2. en projektskiss i vilken den sökande anger vilket forskningsområde hon/han önskar arbeta inom samt vilka teorier, metoder och material som kan bli aktuella.

Projektskissen bedöms utifrån följande kvalitetskriterier:

- a) förmåga att formulera en genusvetenskapligt relevant frågeställning
- b) visad förtrogenhet med tidigare och aktuell forskning inom området,
- c) adekvata teori- och metodval samt metodologisk medvetenhet i relation till undersökningen
- d) genomförbarhet inom utbildningen på forskarnivå.

Projektskissen ger även underlag för bedömning av institutionens handledarkompetens inom det forskningsområde som anges i avhandlingsplanen. Antagning och urval sker med beaktande av institutionens handledningsresurser inom området för doktorandens forskningsinriktning. Beslut om antagning fattas av dekanus efter beredning på institutionen och i fakultetens

forskarutbildningsgrupp.

Studierande som redan antagits till utbildning på forskarnivå har ej företräde till anställning som doktorand. Det utslagsgivande kriteriet är enligt Högskoleförordningen vem som bedöms ha bäst förmåga att tillgodogöra sig utbildningen.

Utbildningens innehåll och uppläggning

Utbildning på forskarnivå i Genusvetenskap omfattar 240 högskolepoäng och avslutas med doktorsexamen. Möjlighet finns att avlägga licentiatexamen efter 120 högskolepoäng om de krav som finns angivna i Studieplan för licentiatexamen i Genusvetenskap är uppfyllda.

Utbildning på forskarnivå består dels av kurser, vilka examineras efter hand, dels av eget forskningsarbete vilket skall leda fram till en vetenskaplig avhandling.

Doktoranden förväntas även att inom ramen för sin utbildning delta i seminarieverksamhet samt, om inte särskilda skäl föreligger, delta i institutionens gemensamma verksamheter.

4.1 Kurser

Utbildningen omfattar en kursdel på 60 högskolepoäng varav 35 består av för utbildningen obligatoriska kurser.

a. De obligatoriska kurserna är:

1. Högskolepedagogik, baskurs, 5 hp.

2. Att skriva avhandling 15 hp

Kursens mål är att tydliggöra hur en avhandling i Genusvetenskap kan utformas och härigenom ge redskap för planeringen av avhandlingsarbetet. Ett antal avhandlingar med genusvetenskaplig inriktning från olika vetenskapsområden studeras. Samtidigt ges fördjupning i feministisk och allmän vetenskapsteori. Kursen examineras genom ett mindre PM för avhandlingen.

En viss del av poängantalet (högst 7.5 hp) kan användas för att delta i fakultetsgemensam eller fakultetsöverskridande kurs eller kurs vid nationell eller internationell genusforskarskola. Kursen bör vara av vetenskapsteoretisk eller metodisk karaktär.

3. Omtvistade frågor inom Genusvetenskapen 15 hp.

Kursen behandlar det genusvetenskapliga forskningsfältets genealogi, konstitution och aktuella utmaningar. Studiet gäller strider inom fältet och vilka frågor som inkluderats respektive exkluderats. Målet är att presentera det moderna genusvetenskapliga forskningsfältet genom dess omtvistade frågor. En viss del av poängantalet (högst 7.5 hp) kan användas för att delta i fakultetsgemensam eller fakultetsöverskridande kurs eller kurs vid nationell eller internationell genusforskarskola.

b. Övriga kurser bestäms i samråd med handledare.

c. Utformning av examination: kurserna examineras på skilda sätt, t. ex. genom en mindre uppsats, ev. i kombination med en muntlig uppgift.

Om en doktorand önskar tillgodoräkna poäng från tidigare utbildning skall detta särskilt anges i den individuella studieplanen (se 6.1.).

4.2 Avhandling

Avhandlingen omfattar 180 högskolepoäng. Den kan utformas som en monografi eller en sammanläggningsavhandling. Licentiatuppsats kan ingå som en del i en doktorsavhandling, antingen i omarbetad eller oförändrad form.

Doktoranden förväntas avrapportera sitt avhandlingsarbete kontinuerligt. Detta sker i första hand genom författandet av avhandlingsavsnitt vilka presenteras vid institutionens seminarier. Doktoranden lägger först fram en avhandlingsplan (bör ske senast termin 2), därefter presenteras avhandlingen minst två gånger på högre seminariet, vid ett "mitt-seminarium" (termin 4/5) då ca halva avhandlingen ska vara avslutad, och ett slutseminarium termin 7, då merparten av avhandlingen ska föreligga. Vid dessa tillfällen utses opponent, vid slutseminarium bör denna vara extern. Utöver detta kan doktoranden lägga fram mindre delar ur avhandlingen, för att t. ex. diskutera ett specifikt problem.

Se vidare Anvisningar för utformning av doktorsavhandling.

Doktorsavhandlingen försvaras vid en offentlig disputation. Vid bedömningen av avhandlingen tas hänsyn till såväl dess innehåll som till försvaret. Avhandlingen bedöms med något av betygen godkänd och underkänd.

Se vidare Vägledning vid disputation.

Handledning

För varje doktorand skall utses minst två handledare, varav en huvudhandledare och en biträdande handledare. Minst en av handledarna skall vara anställd vid Göteborgs universitet, normalt vid den institution där doktoranden är placerad. Minst en av handledarna skall ha docentkompetens och minst en av handledarna skall ha genomgått handledarutbildning.

Doktoranden har rätt till handledning enligt den schablon som fastställts av fakultetsnämnden (se Anvisningar gällande forskarutbildning vid humanistiska fakulteten).

Doktorand som begär det har rätt att byta handledare.

Individuell studieplan

För varje doktorand upprättas en individuell studieplan i samband med antagningen. Studieplanen fastställs inom tre månader från studiernas början efter samråd med doktoranden och dennes handledare.

Den individuella studieplanen skall följas upp minst en gång per år. Av uppföljningen skall tydligt framgå hur utbildningen framskrider.

Doktorand, handledare och prefekt skall skriftligen intyga att de tagit del av den individuella studieplanen och eventuella ändringar som görs i den.

6.1 Tillgodoräknande

I samband med att den individuella studieplanen upprättas har en doktorand rätt att begära att få tillgodoräkna delar av tidigare godkänd utbildning på avancerad nivå eller forskarnivå. Poäng som utgör del av den allmänna eller särskilda behörigheten kan inte samtidigt räknas som poäng på forskarnivå utan måste ersättas med annan kurs. I övrigt gäller följande alternativ:

(i) En doktorand som på avancerad nivå med godkänt resultat genomgått en kurs som ingår i de obligatoriska eller valfria kurserna på forskarnivå har rätt att begära att kursen ersätts med en

annan kurs med samma omfång i den individuella studieplanen. Detta påverkar inte studietiden för doktorsexamen.

(ii) En doktorand som genomfört delar av sin forskarutbildning medan han eller hon varit antagen till studier på forskarnivå vid annat lärosäte eller i annat ämne har rätt att begära att dessa delar tillgodoräknas utan att ersättas med annat. Detta påverkar studietiden för doktorsexamen som reduceras i motsvarande omfattning.

6.2 Tidsplan och finansieringsplan

Den individuella studieplanen skall innehålla en tidsplan med tillhörande finansieringsplan för hela utbildningsperioden fram till planerat datum för disputation.

Övergångsbestämmelser

Doktorander som antagits före 1 juli 2007 kan, efter samråd med handledare, hos prefekten begära att få gå över till denna studieplan. Den individuella studieplanen skall då uppdateras.